

ВОРОТА МОГО ДИТИНСТВА

Коли я був малим, ми з батьком полюбили ходити до автотраси. Не завжди, звичайно, а у вихідні чи ввечері, влітку і восени.

Шлях цей мені здавався тоді дуже довгим. Ще б пак! Адже вирушали від перетину вулиць Першотравневої і тодішньої Червоноармійської, де я мешкав та де наразі стоїть магазин молокопродуктів, йшли добрих півкілометра вгору, затиш — униз; туди, де височіла кам'яна тріумфальна арка.

Аркою, правда, я її ніколи не називав. «Пішли до воріт», — казав. І йшли. А ці великі ворота стояли і рік, і два, і три... Усе моє дитинство. І лиш у 1967-му їх знесли.

Мене, малого, ворота чомусь зачаровували. Що там, за ними? Чому вони такі великі? Але вголос я про це ніколи не запитував. Тож часточка якоїсь таїни — приглушена, розмита — живе в душі й дотепер.

Між тим арка має свою історію. Звели її в Гоцці до 300-ліття возз'єднання України з Росією. Ювілей цей, скажу я вам, відзначався по всій країні пишню й широко. Відкривались пам'ятні знаки, просто пам'ятники, виголошувались палкі промови, вирували народні гуляння. Все це, звичайно, висвітлювала преса. Тож, перегорнувши підшивку райгазети «Під прапором Сталіна» за 1954 рік, можна,

мабуть, знайти й повідомлення про відкриття у райцентрі тріумфальної арки — чи не єдиної подібної споруди на весь район.

Того, хто в'їжджав у селище з боку Рівного чи Корця, зустрічав великий об'ємний напис: «Райцентр Гоцця Ровенської області». З лівої і правої сторін цифри утворювали роки: 1654-й і 1954-й. Під ними електроліхтарі освітлювали барельєфні зображення вождів — Леніна і Сталіна. Над цифрами височіли скульптури колгоспника і колгоспниці з дарми полів у руках і стилізованими щитами. Втім, колгоспник міг бути і робітником: на фото цього не розібрати.

Вісь симетрії зверху продовжували шпиль, увінчаний п'ятикутною зіркою. Біля його підніжжя — барельєф герба Радянського Союзу. Усе перекриття зі скульптурами, освітлене посередині ліхтарем, обпиралось на четвірку стилізованих колон.

Подібні будівлі — красномовна прикмета часу, радянський класицизм в архітектурі.

Між іншим, тодішня дорога під аркою — не що інше, як неширока бруківка. Це, либонь, і стало приводом до зносу. Втім, були, певно, й інші причини...

Василь ВАСИЛЬЧУК.
Фото Григорія НАДЮКА.